

Prestigiul de care se bucura teologia arădeană în secolul al XIX-lea și prima jumătate a secolului al XX-lea a fost apreciat și de Academia Română. Episcopi, profesori și absolvenți ai instituțiilor teologice arădene s-au bucurat de aprecierea celui mai înalt for de cultură al României. Dintre absolvenții teologiei arădene amintim pe Vincențiu Babeș, absolvent 1844, întemeietorul foii *Albina* din Viena și Pesta, membru fondator al Academiei Române. Apoi, Iosif Goldiș, profesor al Institutului, episcop al Aradului, membru corespondent al Academiei Române, Vasile Mangra, absolvent 1872, profesor al Institutului, mitropolit al Ardealului și membru titular al Academiei Române, Roman Ciorogariu, absolvent 1877, profesor al Institutului și episcop al Oradiei, membru de onoare al Academiei Române, Gheorghe Ciuhandu, absolvent 1896, profesor al Institutului, membru de onoare al Academiei Române. Episcopi și preoți premiați de Academia Română pentru lucrările lor: Episcopul Grigorie Comșa pentru lucrarea *Tineretul României*, Teodor Botiș pentru lucrările *Monografia familiei Mocioni* și *Istoria Școlii Normale și a Institutului Teologic din Arad* și Ilarion V. Felea pentru lucrarea *Duhul Adevărului*. Toate acestea arată calitatea și prestigiul învățământului teologic din Arad. Aradul teologic are o moștenire unică prin vechimea instituțiilor de profil.

The prestige enjoyed by Arad's theological education in the 19th century and the first half of the 20th century was also recognized by the Romanian Academy. Bishops, professors, and graduates of Arad's theological institutions were esteemed by Romania's highest cultural forum. Among the graduates of Arad's theology, we mention Vincențiu Babeș, a graduate of 1844, founder of the newspaper *Albina* in Vienna and Pest, and a founding member of the Romanian Academy. Another notable figure is Iosif Goldiș, a professor at the Institute, bishop of Arad, and corresponding member of the Romanian Academy. Vasile Mangra, a graduate of 1872, was a professor at the Institute, Metropolitan of Transylvania, and a full member of the Romanian Academy. Roman Ciorogariu, a graduate of 1877, was a professor at the Institute, bishop of Oradea, and an honorary member of the Romanian Academy. Gheorghe Ciuhandu, a graduate of 1896, was also a professor at the Institute and an honorary member of the Romanian Academy. Several bishops and priests were awarded by the Romanian Academy for their works, including Bishop Grigorie Comșa for *Tineretul României* (*The Youth of Romania*), Teodor Botiș for *Monografia familiei Mocioni* (*The Monograph of the Mocioni Family*) and *Istoria Școlii Normale și a Institutului Teologic din Arad* (*The History of the Normal School and the Theological Institute in Arad*), and Ilarion V. Felea for *Duhul Adevărului* (*The Spirit of Truth*). All these aspects highlight the quality and prestige of theological education in Arad. Arad's theological tradition holds a unique heritage due to the long-standing history of its institutions.

CRISTINEL IOJA, FLORIN DOBREI, NICOLAE M. TANG

ISBN: 978-973-752-912-1

Istorie, cultură și spiritualitate în secolele XIX-XX. Academia română și Teologia arădeană

Editura Universității „Aurel Vlaicu” din Arad, Arad, 2023, nr. pag. 375